

N. ŠIMAC, dr.sc:

Socijalni nauk Crkve: od socijalnih kršćana do socijalnih tjedana

- uz VI. *Europski socijalni tjedan*, održan u
Doornu, Nizozemska, od 18. do 20. veljače 2016. -

Općenito se drži da je „sve krenulo“ s okružnicom Lava XIII. *Rerum novarum*. Ali, što je i je li što tom začetku prethodilo? Tko, općenito, „smišlja“ socijalni govor i nauk Katoličke crkve? I kako su ta riječ i taj nauk nastajali u proteklih 125 godina, sve do *Laudato si'* pape Frane?

Sve je zapravo počelo s Učiteljevom riječju i primjerom te, nakon toga, kroz stoljeća, sa samozatajnim nastavljačima Njegove brige za najsitnije i najnezaštićenije. Do snažnijeg i šireg buđenja te brižnosti dolazi u XIX. stoljeću, uslijed nepravda koje rađa industrijski kapitalizam. Slijedi zatim, vrlo brzo, organizirano djelovanje socijalnih kršćana, posebice kroz „socijalne tjedne“. U mnogim zemljama, pa tako i u Hrvatskoj, socijalni kršćani zajedno s radničkim sindikatima postupno osvajaju socijalna prava i pridonose nastanku „države blagostanja“, što rezultira s „30 zlatnih godina“ (1950-80) predstavničke demokracije i socijalne države u zemljama liberalnog kapitalizma.

Socijalna pitanja su međutim, uz porezna, dugi niz godina ostajala izvan ovlasti Europske unije, ali ih krize i tržišno natjecanje vraćaju u žižu zanimanja, pa odatle i novo, organizirano djelovanje socijalnih kršćana u Europi. Ono se očituje ne samo u nastavljanju nacionalnih socijalnih tjedana, pretežito katoličkih, nego i u organiziranju, od 1997. Pa na dalje i europskih, kršćanskih socijalnih tjedana. Tema VI. Europskog socijalnog tjedna bio je rad - koji „više nije što je bio“ - i suvremene promjene, fragmentacija i degradacije rada i života zaposlenika.

Na što nas sav takav razvoj može / treba nadahnjivati u Hrvatskoj, zemlji stare kršćanske tradicije, a danas samostalnoj državi, članici Europske unije?